

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

1997 metai

INSTITUTE OF LITHUANIAN HISTORY

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

1997

VILNIUS 1998

INSTITUT FÜR LITAUISCHE GESCHICHTE

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

1997

VILNIUS 1998

UDK 947.45
Li 237

Redakcinė komisija
Vytautas MERKYS (pirm.), Antanas TYLA (pirm. pavaduotojas),
Vacys MILIUS, Gediminas RUDIS, Rita STRAZDŪNAITĖ (sekretorė),
Gintautas ZABIELA

Redakcinės komisijos adresas:
Kražių g. 5, 2001 Vilnius

Išleista Lietuvos istorijos instituto užsakymu

ISSN 0202-3342
ISBN 8896-34-025-X

BIBLIOGRAFIJA

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO LEIDINIŲ 1997 METŲ BIBLIOGRAFIJA

a. Planiniai darbai

Archaeologia Baltica. Leidž. nuo 1996 m.

[Vol.] 2: The Balts and their Neighbours in the Viking Age / Ed. by V. Kazakevičius and V. Žulkus; Inst. of Lithuanian History, Vilnius; Centre for West Lithuanian and Prussian History, Klaipėda; Klaipėda University, Lithuania. – Įvadas: liet., angl., vok. – Vilnius: Žara, 1997. 199 p.: brėž., faks., lent., schem. – Santr. liet. – Aut.: J. P. Lamm, M. Müller-Wille, J. Luoto, A. Caune, U. E. Hagberg, G. Mangelsdorf. E. Mugurevičs, L. Leciejewicz, K. Randsborg, V. Kazakevičius, G. Zabieła, J. Genys, V. Kulakov, V. Žulkus, A. Mickevičius. – Bibliogr. str. gale. 16,34 apsk. l. l. 500 egz.

Dubonis A. Lietuvos didžiojo kunigaikščio leičiai: Iš Lietuvos ankstyvųjų valstybinių struktūrų praeities / LII. – Vilnius: LII l-kla, 1997. – 170 p.: iliustr., lent., schem. – Dok. lenk., lot., rus., sen. vok. – Santr. angl.: p. 147–157. – Vardynas: p. 158–169. – Bibliogr.: p. 137–146, ir išnašose. 8,5 apsk. l. l. 600 egz.

Knygnešys, 1864–1904. [Kn.] 3: Petruui Ruseckui pagerbti / sudarė, įvadą (p. 7–17) ir paaišk. (p. 250–343) parašė V. Merkys; LII. – Vilnius: [LII], 1997. – 368 p.: portr. – Bibliogr. įvade. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 346–367.

Kupiškio kraštas / LII, Kupiškio r. s-bė; red. komis.: V. Merkys... (et al.). – Vilnius: A. Varno person. įm., 1997. – 431[1] p.: iliustr., gaidos, žml. – Aut.: A. Baliulis, A. Čiurlytė, V. Daugudis, E. Grigalavičienė, E. Grunskis, A. Jonušytė, V. Merkys, M. Razmukaitė, V. Sasnauskas, P. Tebelškis, G. Vaičiūnas, A. Valeckienė, S. Valentas, V. Vanagas, A. Vidugiris, K. Vosyltė, J. Žebrytė. – Bibliogr. išnašose. 2000 egz.

Laukaitytė R. Lietuvos vienuolijos: XX a. istorijos bruožai. – Vilnius: [LII], 1997. – 301 [1] p.: iliustr., žml. – Santr. angl., lenk. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 251–255. 1100 egz.

Lietuvos etnologija. Leidž. nuo 1996 m.

T. 2: Amatas ir kūryba / V. Milius, J. Morkūnienė, I. Šidiškienė; LII; red. kolegija: R. Merkienė (pirm.), R. Apanavičius, P. Kalnius, L. Sauka, A. Tyla; dail. R. Pilkaitė-Butvilienė. Pratarinė, p. 7–9, R. Merkienės. – Vilnius: Pradai, 1997. – 316 p.: brėž., iliustr., žml. – Santr. angl. – Bibliogr. studijų pabaigoje. 23,5 leid. apsk. l. 800 egz.

Lietuvos istorijos institutas: moksl. veikla: (inform. leid.) / LII; parengė S. Urbanavičienė. – Vilnius: [LII], 1996 [1997]. – 56, [1] p., įsk. virš. – Bibliogr.: p. 13–23, 33–39. 100 egz.

Lietuvos istorijos metraštis = The Year-Book of Lithuanian History = Jahrbuch für litauische Geschichte / LII; red. komis.: V. Merkys (pirm.)... [et. al.] – Vilnius: Pradai, 1997. – Leidž. nuo 1971 m.

1996 m. – 550 p.: faks., iliustr., lent. – Santr. angl., vok. – Aut.: A. Anušauskas, A. Asadauskas, T. Bairašauskaitė, Č. Bauža, D. Brazaitis, S. Buchaveckas, Z. Butkus, R. Čepas, V. Daugudis, A. Dubonis, A. Gaigalaitė, R. Janonienė, N. Kairiūkšytė, V. Kašauskienė, V. Kazakevičius, J. Kiaupienė, N. Kitkauskas, B. Kulnytė, L. Kvizikevičius, R. Laukaitytė, Č. Laurinavičius, A. Matulevičius, V. Mažeika, I.-R. Merkienė, V. Merkys, V. Milius, L. Mockūnas, G. Potašenka, R. Praspaliauskienė, A. Prašmantaitė, A. Ragauskas, R. Rimantienė, G. Rudis, J. Samulionytė, A. Simniškytė, A. Sitarskienė, R. Strazdūnaitė, D. Svidinskaitė, H. Šadžius, I. Šenavičienė, R. Šmigelskytė, M. Tamošiūnas, D. Tarailienė, A. Tyla, L. Truska, S. Urbanavičienė, I. Valikonytė, D. Vilimas, G. Zabiela. – Bibliogr. str. gale. 40 leidyb. apsk. l. 700 egz.

Lietuvos magdeburginių miestų privilegijos ir aktai. T. 2: Kretinga, Skuodas, Šiauliai, Šventoji, Varniai, Veliuona, Viekšniai, Virbalis, Vladislavovas / LII; sudarė A. Tyla, D. Žygelis; spaudai parengė: A. Tyla, D. Žygelis, R. Firkovičius (tekstai lenkų k.), D. Antanavičius (tekstai lot. k.); Pratarinė, p. 4–5, A. Tylos. – Dokumentai lot., lenk., vok., rus., liet. – Vilnius: Pradai, 1997. – 365 p.: lent. – Santr. vok., rus. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 311–350. – Privilegijų ir aktų sąrašai: p. 351–363. 23 leidyb. apsk. l. 1200 egz.

Lietuvos Metrika = Lithuanian Metrica = Литовская метрика. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų l-kla. – (Lietuvos tūkstantmečiui).

Kn. 10: (1440–1523): Užrašymų knyga / LII; parengė E. Banionis ir A. Baliulis. – 1997. – 178, [1] p. – Tekstas liet., angl., gudų k., lenk., lot., rus. – Kn. taip pat: Pratarinė (liet., angl., rus.) / A. Baliulis, p. 5–14. – Santr.: p. 126. – Bibliogr. pratarinės išnašose ir santr. – R-klės: p. 128–164. 1500 egz.

Lietuvos Metrika = Lithuanian Metrica = Литовская метрика. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų l-kla.

Kn. 11: (1518–1523): Įrašų knyga / LII; parengė A. Dubonis. – 1997. – 226, [2] p. – Tekstas liet., lenk., lot., sen. rusų k. – Dalis teksto lygiagr. liet., angl., rus. – Kn. taip pat: Pratarinė (liet., angl., rus.) / A. Dubonis, p. 5–15. – Santr.: p. 159. – Bibliogr. pratarinės išnašose ir santr. – R-klės: p. 162–220. 1500 egz.

Lietuvos Respublikos ministrai pirmininkai (1918–1940) / LII; sudarė R. Čepas; Pratarė, p. 7–10, A. Tylos. – Vilnius: Alma littera, 1997. – 480 p.: iliustr. – Aut.: Č. Bauža, D. Blažytė, Z. Butkus, R. Čepas, A. Jakubčionis, S. Jegelevičius, A. Kaspe-ravičius, R. Laukaitytė, G. Rudis, V. Senkus. – Bibliogr. studijų gale. 4000 egz.

Lietuvos valstybė XII–XVIII a.: str. rinkinys / LII; red. kolegija: Z. Kiaupa, A. Mickevičius, J. Sercevičienė (sekr.). – Vilnius: [LII], 1997. – 580[1] p.: lent., žml. – (Lietuvos tūkstantmečiui 1009–2009). – Str. liet., lenk. – Santr. liet., angl., vok. – Aut.: K. Antanavičius, D. Baronas, G. Blaszczyk, J. Daujotas, A. Dubonis, E. Gudavičius, D. Karvelis, Z. Kiaupa, J. Kiaupienė, I. Leonavičiūtė, Ž. Mačiukas, E. Meilus, A. Mickevičius, A. Nikžentaitis, K. Pietkiewicz, V. Pugačiauskas, E. Rimša, S. C. Rowell, G. Sliesoriūnas, F. Sliesoriūnas, M. Slusarska, V. Stancelis, R. Šmigelskytė, I. Valikonytė, D. Vilimas. H. Wisner, G. Zabiela, A. Zakrzewski, K. Zernack, V. Žukas. – Bibliogr. išnašose. – Santr. str. gale. 36 leidyb. apsk. l. 1000 egz.

Lithuanian Historical Studies / Lithuanian Inst. of History; Ed. A. Tyla; Ed. Committee: V. Merkys, A. Mickevičius, S. C. Rowell. Leidž. nuo 1996 m. Vilnius, LII. [Vol.] 2. – 1997. – 191 p.: lent. – Aut.: A. Mickevičius, E. Gudavičius, S. C. Rowell, J. Kiaupienė, A. Grickevičius, I. Valikonytė, R. Miknys, V. Sirutavičius, G. Vaskela. – Bibliogr. išnašose. [500] egz.

Mokslinės konferencijos „Vilkaviškis ir jo apylinkės“ pranešimų tezės, 1997 m. liepos 18 d. / Vilkaviškio r. s-bė, Vilkaviškio kraštotyros muz., LII. – Vilnius, 1997. – 19[1] p. – Aut.: D. Ardzijauskaitė, A. Bakšienė, A. Baliulis, S. Buchaveckas, R. Čepas, N. Kairiūkštytė, G. Karalienė, A. Merkevičius, E. Rimša, R. Sveikata. 200 egz.

Mokslinė konferencija „Vilniaus savivaldai 610 metų: Pranešimų tezės / Vilniaus s-bė, LII; parengė E. Rimša, R. Čapaitė. – Vilnius, 1997. – 16 p. – Aut.: D. Blažytė, R. Čepas, Z. Kiaupa, J. Kiaupienė, E. Meilus, V. Merkys, A. Ragauskas, E. Rimša, A. Tyla, V. Urbanavičius, G. Vaitkevičius. 1,11 apsk. leid. l. 200 egz.

Paukštytė R. Gimtuvės ir krikštytos Lietuvos kaimo gyvenime (XIX a. pab. – XX a. I pusėje: (Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, etnologija (3C) /VDU, LII. – Vilnius, 1997. – 20 p. – Dis. tema paskelbtų darbų sąrašas: p. 20 (9 pavad.). 1,01 leidyb. apsk. l. 100 egz.

Penkeri Lietuvos valstybingumo atkūrimo metai: (konf. medžiaga. Vilnius, 1995 m. kovo 3 d.) / LII; sudarė V. Kašauskienė. – V.: LII l-kla, 1997. – 117[1] p.: faks. – Aut.: V. P. Andriukaitis, Č. Bauža, B. Gajauskas, B. Genzelis, V. Kašauskienė, B. J. Kuzmickas, V. Landsbergis, M. Laurinkus, R. Ozolas, A. Saudargas, R. Smetona, J. Tartilas, A. Tyla. 500 egz.

Ragauskienė R., Karvelis D. Juzefo Naronovičiaus-Naronskio Biržų kunigaikštystės žemėlapis: Radvilų valdos istorija ir kartografija / LII. – [Vilnius], 1997. – 103 p.: iliustr., lent., žml., faks. – Santr. lenk.: p. 79–84; angl.: p. 85–90. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 94–103. – Bibliogr. išnašose. 700 egz.

Darius **Staliūnas**. Valdžia, visuomenė ir aukštasis mokslas Lietuvoje XIX a. viduryje – XX a. pradžia: (Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, istorija (3F) / VDU, LII (darbo vadovas – E. Aleksandravičius). – Kaunas, 1997. – 16 p. – Dis. tema paskelbtų darbų sąrašas: p. 16 (9 pavad.).

Tado Kosciuškos sukilimo (1794) lietuviškieji raštai / LII; paruošė J. Tumelis. – Vilnius: Žara, 1997. – 53 [1] p.: faks. – (Historiae Lituaniae fontes minores / red. kolegija: R. Jasas... [et. al.]; 1) – Kn. taip pat: Lietuvių kalbos proveržio į politikos gyvenimą dokumentai / J. Tumelis, p. 5–7. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 47–51. – Bibliogr. iš. str. išnašose. 600 egz.

Vytautas **Tumėnas**. Lietuvių liaudies rinktinių juostų ornamentas (XVIII a. pab. – XX a. I p.): tipologija ir semantika: (Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, etnologija (3C) / VDU, LII. – Kaunas, 1997. – 26 p. – Dis. tema paskelbtų darbų sąrašas: p. 26 (11 pavad.). 70 egz.

Vakarų baltai: etnogenezė ir etninė istorija: [str. rinkinys] / LII; red. kolegija: R. Volkaitė-Kulikauskienė (ats. red.)... [et. al.]. – Vilnius: UAB „Arlila“, 1997. – 367 [1] p.: iliustr. – Str. ir santr. liet., angl., rus., vok. – Dalis teksto lygiagr. liet., angl., rus. – Aut.: J. Asaris, I. Balčiūnienė, A. Caune, N. Chaldejėva, A. Čepaitienė, R. Graverė, J. Jurginis, V. Kulakov, I. Loze, R. Merkienė, W. Nowakowski, E. Murgėvič, O. Petrauskas, S. Rassadin, R. Rimantienė, V. Sedov, Ž. Šaknys, V. Šimėnas, J. T. Urtans, L. Vaitkunskienė, A. Vasks, R. Volkaitė-Kulikauskienė, G. Zabiela. – Bibliogr. str. gale. 500 egz.

Volkaitė-Kulikauskienė R. Senovės lietuvių drabužiai ir jų papuošalai (I–XVI a.) / LII. – Vilnius: LII l-kla, 1997. – 151 [3] p.: iliustr. – Santr. angl. – Kn. taip pat: Apie aut.: p. 5. – Pavardžių r-klė: p. 147–151. – Bibliogr. sk. gale. 1000 egz.

b) Neplaniniai darbai

Lietuvių atgimimo istorijos studijos / red. kolegija: E. Motieka (vyr. red.)... [et. al.]. – Leidž. nuo 1990 m.

[T.] 14: V. Jogėla. Vilniaus Romos katalikų dvasinė akademija 1833–1842 m.: organizacija ir veikla. – Vilnius: Eugrimas, 1997. – 234 p.: iliustr., lent. – Santr. angl.: p. 191–204; lenk.: p. 205–218. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 219–234. – Bibliogr. kn. gale: p. 180–181, ir išnašose. 15 sąl. leid. l. 1000 egz.

Lietuvių tauta = Lithuanian nation: tęstinis mokslo leid. lietuvių tautos raidos ir dabarties problemoms gvildinti / sudaryt. ir vyr. red. A. Liekis. – Vilnius: Indiv. įm. „Lietuvių tauta“, 1997. – (Žurn. „Lietuvos mokslas“ priedas).

Kn. 1. – 305 p.: iliustr. – Aut.: B. Untulis, A. Valaitis. – Bibliogr. išnašose. [1000] egz.

Lietuvos Respublikos prezidentai / L. Truska, A. Liekis, G. Ilgūnas, R. Geleževičius; sudaryt. A. Liekis. – 2-asis leid. – Vilnius: Margi raštai, 1997. – 510 p.: iliustr. – Santr. angl. – Aut. nurodyti antr. lapo kt. pusėje. – Bibliogr. str. gale. 1500 egz.

Lietuvos sienų raida. [Kn.] 1: Istorinė apžvalga nuo seniausiųjų laikų iki šių dienų / A. Liekis. – Vilnius: Žurn. „Lietuvos mokslas“ leid., 1997. – 542 p.: faks., iliustr., lent., žml. – Santr. angl.: p. 478–500. – Vietovardžių ir pavardžių r-klės: p. 509–526. – Žemėlapių ir kt. dokumentų faksimilių r-klė: p. 505–526. – Bibliogr.: p. 501–504. 68 sp. l.

Lietuvos sienų raida. [Kn.] 2: Mokslo duomenys apie lietuvių tautą, jos valstybę ir sienas / sudaryt. A. Liekis, J. Misevičius, E. Gudavičius, S. Vaitekūnas. – Vilnius: „Lietuvos mokslas“, 1997. 557 p.: faks., žml. – Aut.: G. Česnys, P. Gaučas, A. Gustaitis, Z. Ivinskis, A. Liekis, Š. Liekis, K.-A. Matulaitis, A. Matulevičius, J. Matusėvičius, V. Mažiulis, K. Pakštas, J. Puzinas, V. Šilas, A. Tautavičius, S. Vaitekūnas, R. Volkaitė-Kulikauskienė, Z. Zinkevičius, V. Žulkus. – Bibliogr. str. gale. – R-klės: p. 487–553. [800] egz.

Lopata R. Nepriklausomybės akto signataras Donatas Malinauskas / red. kolegija: A. Tyla... [et. al.]. – Vilnius: Voruta, 1997. – 258 [2] p.: iliustr. – Virš. aut. ir antr. nenurodyti. – Bibliogr.: p. 247–251. – Asmenvardžių r-klė: p. 252–258. 2500 egz.

Meilus E. Žemaitijos kunigaikštystės miesteliai XVII amžiaus I pusėje – XVIII amžiuje: (raida, gyventojai, amatai, prekyba). – Vilnius: LII 1-kl., 1997. – 224 p.: iliustr., žml. – Santr. vok. – Bibliogr.: p. 183–189 ir sk. gale. – R-klės: p. 208–222. 1000 egz.

Milius V. Žemaičių etnologijos bibliografija / Žemaičių kultūros d-ja, Žemaičių akademija. – Vilnius: ŽKD red., 1997. – 60 p. 1000 egz.

Tarptautinių santykių istorija: paskaitų konspektai / R. Lopata; VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų inst. – Vilnius: LII 1-kl., 1997. – 245 [1] p. – (Studių šaltiniai; 2). – Bibliogr. paskaitų gale. 550 egz.

Rita Strazdūnaitė